

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Травень 2013

У травні зросла вартість коштів внаслідок скорочення середнього рівня коррахунків, яке спостерігалось впродовж січня–квітня (середньозважена ставка за операціями овернайт на початок травня вже становила 10% порівняно з 2,2% на початок квітня).

НБУ відреагував підтримкою банківської системи шляхом проведення:

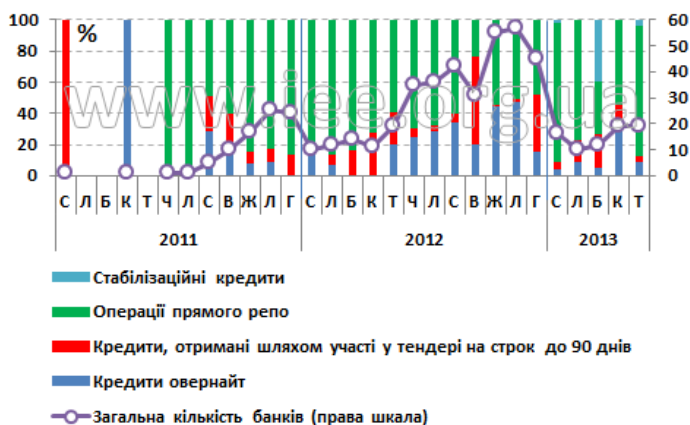
- операцій **рефінансування**, загальний обсяг яких становив 5,2 млрд. грн.;
- операцій **купівлі ОВДП** на свій баланс, додатне сальдо за якими становило близько 1 млрд. грн.

Також надходження коштів у систему відбувалося за рахунок проведення **додатних інтервенцій НБУ на валютному ринку** – на рівні 395,3 млн. дол. США (в еквіваленті).

Середній рівень коррахунків зріс на 15,2% з 22,5 млрд. грн. у квітні до 25,8 млрд. грн. у травні, як наслідок, за підсумком місяця **ставки на борговому ринку** знизилися – середньозважена ставка за операціями овернайт на кінець травня становила 3,5% (на кінець квітня – 10%).

Зростання ліквідності на міжбанку сприяло зниженню **питомої ваги кредитів овернайт** у загальному обсязі інструментів рефінансування НБУ з 28% у квітні до 9% у травні.

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків у 2011–2013 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

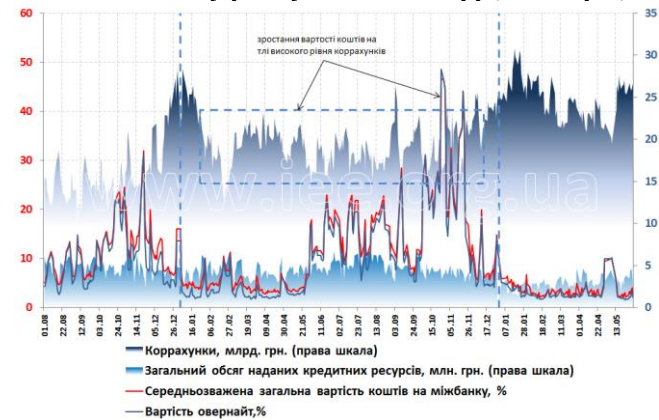
У компонентах монетарної бази відбулися наступні зміни:

- скорочення готівки поза банками на 0,3% до 214 млрд. грн.;
- обсяг обов'язкових резервів, сформованих банками за станом на 01.06.2013 відповідно до встановлених нормативів, скоротився на 1,1% до 18,8 млрд. грн., із яких на окремий рахунок у НБУ було перераховано 6,6 млрд. грн.

Вилучення коштів відбувалося за рахунок:

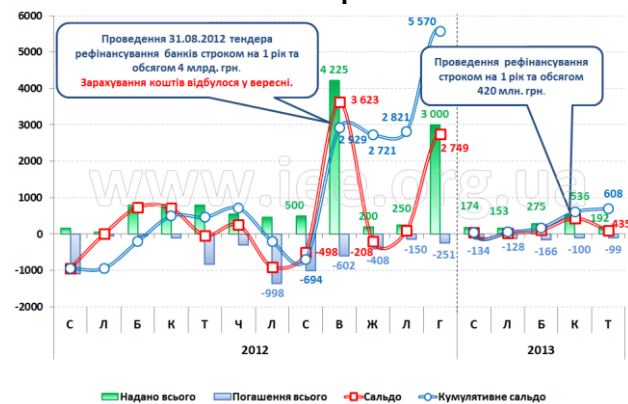
- проведення НБУ **стерилізаційних операцій**, від'ємне сальдо за якими становило 1,9 млрд. грн.;
- зростання залишку **урядових коштів у нацвалюті** на рахунок у НБУ на 9% до 4,1 млрд. грн.

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2013 рр., млн. грн., %

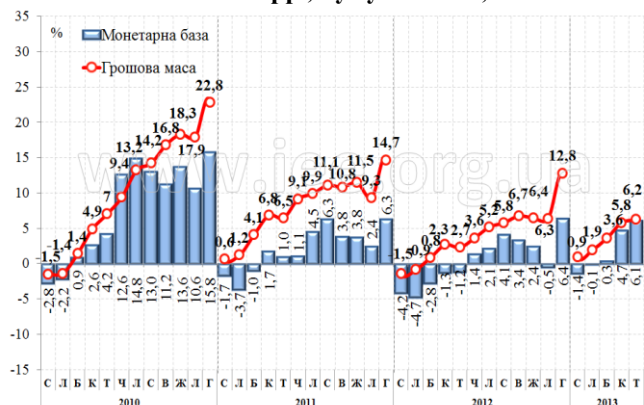
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012–2013 рр., млн. грн.

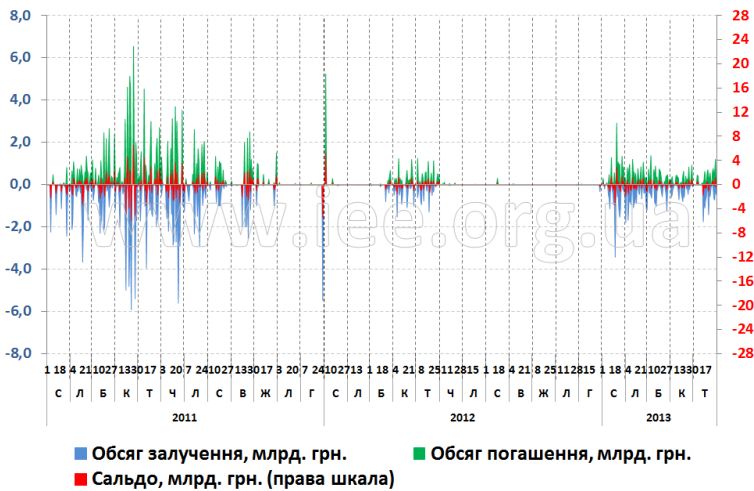
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2013 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011–2013 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Позитивний внесок у зростання монетарної бази на 1,3% до 270,8 млрд. грн. внесло надходження коштів через валютний канал (близько 3,2 млрд. грн.), що є нетиповою ситуацією як для грошово-кредитного (з початку року обсяги коштів, які надходили у систему шляхом монетизації активів щомісяця коливались у діапазоні 3-7 млрд. грн.), так і для валютного ринку (сальдо інтервенцій НБУ на валютному ринку останній раз було сформовано позитивним у серпні 2012 року).

З початку року спостерігається загальна тенденція до зростання депозитів у нацвалюті на тлі зниження їхньої вартості, що свідчить про поступове відновлення довіри до нацвалюті. Загальний рівень депозитів у травні зріс на 0,6% до 605 млрд. грн. лише за рахунок зростання вкладів у нацвалюті (на 1,4% до 360,2 млрд. грн.) при скороченні валютних вкладів (на 0,5% до 244,7 млрд. грн.).

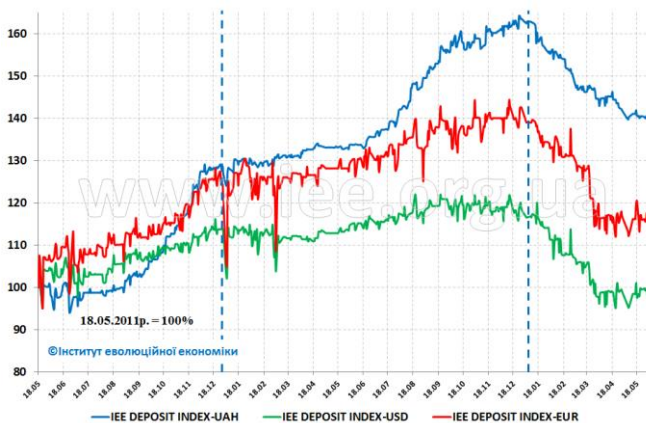
Середньомісячна ставка за депозитами у нацвалюті знизилася – з 10,8% у квітні до 10,2% у травні, в іноземній зросла – з 5,3% до 6% відповідно.

Обсяг кредитів в економіку у травні залишився незмінним, що відбулося завдяки скороченню кредитів в іноземній – на 0,4% до 305,5 млрд. грн. та, водночас, зростанню кредитів у нацвалюті – на 0,3% до 519,5 млрд. грн.

Середньомісячна ставка за кредитами у нацвалюті зросла з 15,1% у квітні до 15,6% у травні, в іноземній скоротилася – з 9,9% до 9,3% відповідно.

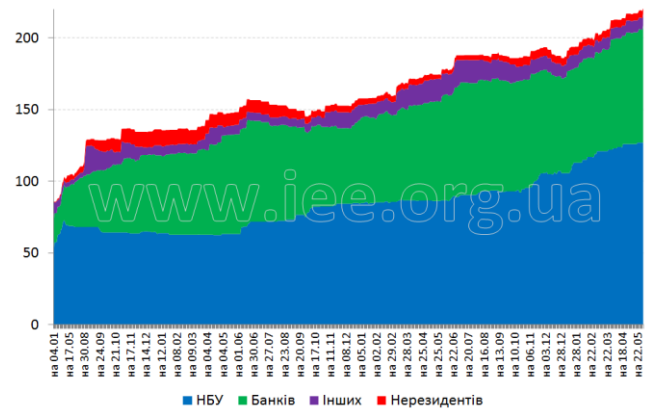
Грошова маса зросла лише на 0,4% до 821,2 млрд. грн.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011-2013 рр., %

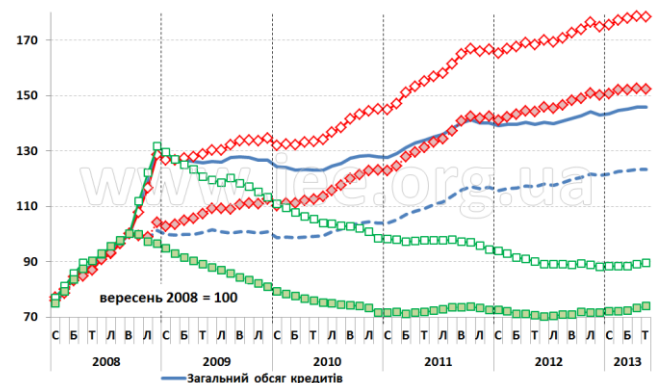
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2013 рр., млн. грн.

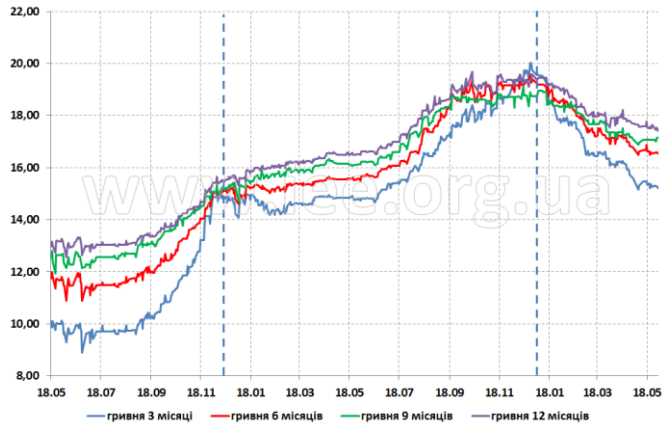
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка кредитування у 2008–2013 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011–2013 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

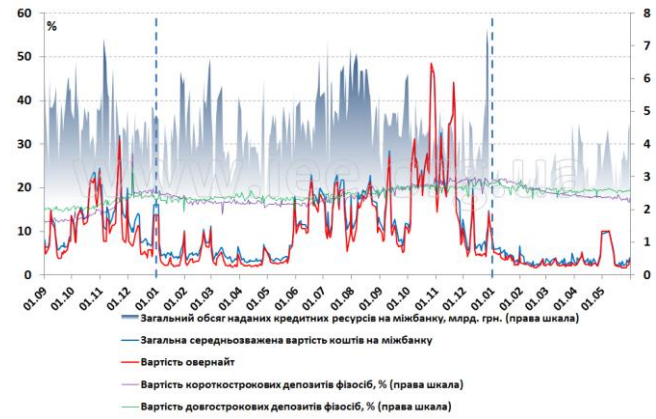
¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют
станом на 01.06.2013

Індекс		Значення, %		Зміна за місяць, в.п.
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	↓	140	↓	-1,8
IEE DEPOSIT INDEX-USD	↓	98,2	↓	-0,8
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	↓	115,8	↓	-1

* Індeksi IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів
фізичних осіб у 2011–2013 рр., %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 Інститут еволюційної економіки. Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)